Maes Dysgu Datblygiad Mathemategol
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Addysgeg y Cyfnod Sylfaen

Dylai dysgwyr gael cyfleoedd i ddatblygu eu sgiliau, eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth drwy:

- gwricwlwm priodol lle mae'r saith Maes Dysgu yn cyd-fynd a chydweithio â'i gilydd
- gweithgareddau mewn amgylcheddau dysgu a geir dan do ac yn yr awyr agored
- gwahanol fathau o weithgareddau chwarae ac ystod o weithgareddau a gaiff eu cynllunio, gan gynnwys rhai a ysgogir gan y plant
- profiadau sy'n caniatáu iddynt fabwysiadu ystod o rolau, gan gynnwys arwain mewn grŵp bach, dysgu fesul pâr neu weithio mewn tîm
- gwahanol adnoddau, gan gynnwys TGCh
- cyfleoedd dysgu ymarferol sy'n caniatáu iddynt dyfu'n ddysgwyr annibynnol
- gweithgareddau sy'n caniatáu iddynt ddefnyddio eu synhwyrau a bod yn greadigol a dychmygus
- tasgau a heriau sy'n eu hannog i ddatrys problemau a thrafod.

Allwedd

O fewn y tabl, bydd testun o'r FfLlRh yn ymddangos heb ei uwch-oleuo. Bydd testun sydd wedi cael ei addasu o'r FfLlRh neu sydd yn sgil newydd yn ymddangos wedi'i uwch-oleuo. Bydd y testun hefyd yn cael ei ddynodi gan yr eiconau canlynol.

Sgil a addaswyd ⮝   Sgil ADD/camau ABC ❖

D.S.

Er mwyn bod yn hygyrch ac yn ddarllenadwy, dyluniwyd y tablau hyn i'w hargraffu ar faint A3.

© Hawlfraint y Goron 2014
WG21273

Maes Dysgu Datblygiad Mathemategol
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Llinynnau	Elfennau	Map llwybrau ADD	Camau A	Camau B	Camau C
		Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).	**Mae dysgwyr yn gallu:**	**Mae dysgwyr yn gallu:**	**Mae dysgwyr yn gallu:**
Datblgyu ymresymu rhifyddol	Adnabod prosesau a chysylltiadau	Archwilio'r amgylchedd yn fwriadol [*ADD 27*]	canolbwyntio eu sylw ar wrthrychau, gan eu trin a'u trafod drwy ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau	rhoi sylw ac ymateb i eiriau rhif, a'u defnyddio, mewn gweithgareddau strwythuredig a arweinir gan oedolyn	cyfrif a chymharu y tu allan i weithgareddau lle ceir ffocws ar addysgu weithiau
		Rhannu sylw [*ADD 40*]	dangos diddordeb mewn gweithgareddau rhif a chyfrif gydag oedolyn, copïo rhai gweithredoedd, a/neu leisio ar adegau priodol	cynorthwyo i gyfrif a pharu gwrthrychau unfath pan gaiff y dasg ei strwythuro gan oedolyn	cwblhau tasg lle mae angen cymryd amryw o gamau
		Addasu gweithred pan nad yw ailadrodd y weithred yn gweithio [*ADD 38*]	defnyddio hoff wrthrych mewn ffordd newydd neu wahanol ar ôl gwylio oedolyn yn gwneud hynny	dechrau trin eitemau cyfarwydd yn debyg er gwaethaf y gwahaniaethau rhyngddynt o ran ymddangosiad, neu'r cyfrwng a ddefnyddir i'w cynrychioli (ar ffurf gwrthrychau, lluniau, ac ati)	dethol a thrin a thrafod gwrthrychau er mwyn helpu i ddatrys problem
		Sefydlogrwydd gwrthrychau [*ADD 34*]	canfod a thynnu hoff wrthrych o blith casgliad o wahanol wrthrychau	gwylio oedolyn yn rhoi nifer o eitemau mewn trefn arbennig (*e.e. gosod ceir mewn rhes*) ac yna'n ceisio'i gopïo	rhoi cynnig ar wneud amcangyfrif syml, *e.e. faint o wrthrychau fydd yn ffitio mewn cynhwysydd*
				chwilio am bob eitem goll pan fydd 2 neu 3 gwrthrych wedi'u cuddio	
	Cynrychioli a chyfathrebu			ymateb yn briodol i rai geiriau sy'n disgrifio: – nifer, *e.e. mwy* – maint, *e.e. mawr* – lleoliad, *e.e. yn* wrth eu cymhwyso i wrthrychau gwirioneddol	ymateb yn briodol i eiriau sy'n disgrifio: – nifer, *e.e. rhywfaint, mwy, llawer* – maint, *e.e. mawr, bach* – safle, *e.e. yn, ar, o dan*
				arwyddo neu nodi er mwyn dangos ymateb neu ddewis	dangos ymwybyddiaeth o nifer mewn gweithgareddau
					cofnodi drwy wneud marciau neu dynnu lluniau

© Hawlfraint y Goron 2014   WG21273

Maes Dysgu Datblygiad Mathemategol
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Llinynnau	Elfennau	Map llwybrau ADD Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).	Camau A Mae dysgwyr yn gallu:	Camau B Mae dysgwyr yn gallu:	Camau C Mae dysgwyr yn gallu:
Datblygu ymresymu rhifyddol	**Adolygu**				sylwi os bydd patrwm yn anghywir, lle bo eitemau mewn parau, ac unioni hynny drwy gwblhau'r set neu dynnu'r eitem nad yw'n perthyn
					dehongli rhifau ysgrifenedig yn gywir (hyd at **3**) mewn tasg ymarferol, *e.e. yn darllen '3' ac yn rhoi nifer cyfatebol o ddiodydd i eraill* ⮝
Defnyddio sgiliau rhif	**Defnyddio ffeithiau rhif a'r berthynas rhwng rhifau**		rhagweld yr uchafbwynt mewn caneuon neu rigymau rhif cyfarwydd (gan ddangos eginadnabyddiaeth o eiriau rhif)	**gwrando ar rigymau, caneuon, storïau a gemau rhif cyfarwydd a gallu dweud, neu ddangos, o leiaf un rhif** ❖	**gwrando ar rigymau, caneuon, storïau a gemau rhif cyfarwydd a gallu dweud, neu ddangos, dau rif neu fwy ar adegau priodol** ❖
		'Syllu' yn ôl/ymlaen ar ddau wrthrych (gwybod bod dau wrthrych yn bresennol) [*ADD 29*]	adnabod pa nifer sydd fwyaf ar gyfer niferoedd bach	cyfrif 2 neu 3 gwrthrych gyda chefnogaeth	cyfrif hyd at **3** o wrthrychau'n ddibynadwy ⮝
		Rhannu sylw [*ADD 40*]	pwyntio at eitem neu leisio ar adeg briodol er mwyn cyfeirio at rif wrth i oedolyn gyfrif	adrodd rhifau **o** 1 i **3** ⮝	adrodd rhifau **o** 1 i **5** ⮝
				cysylltu rhifolion (1 a 2) â gweithgareddau rhif	
				gwybod bod '2' yn fwy nag '1'	enwi a rhoi rhifolion yn eu trefn hyd at **3** o leiaf ⮝
	Ffracsiynau, degolion, canrannau a chymhareb				

© Hawlfraint y Goron 2014   WG21273

Maes Dysgu Datblygiad Mathemategol
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Llinynnau	Elfennau	Map llwybrau ADD **Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).**	Camau A **Mae dysgwyr yn gallu:**	Camau B **Mae dysgwyr yn gallu:**	Camau C **Mae dysgwyr yn gallu:**
Defnyddio sgiliau rhif	Cyfrifo gan ddefnyddio dulliau meddwl ac ysgrifenedig				'ychwanegu mwy' at, neu 'dynnu i ffwrdd' o, gasgliad mewn tasg strwythuredig gan oedolyn, gan ailgyfrif er mwyn creu cyfanswm newydd
	Amcangyfrif a gwirio				
	Rheoli arian	Cyfleu eu dewis i oedolyn sylwgar [*ADD 37*]	rhoi darn arian yn gyfnewid am eitem ar ôl gweld eraill yn gwneud hynny mewn siop chwarae rôl (efallai nad oes ganddynt unrhyw syniad o werth y darn arian, ond byddent yn cymryd rhan yn y rhyngweithio cymdeithasol)	pwyntio at eitem o'u dewis o blith dwy neu dair eitem mewn siop chwarae rôl yna'n rhoi'r darn(au) arian yn gyfnewid am yr eitem	rhoi arian yn gyfnewid am eitem mewn siop go iawn pan fydd y darnau arian a'r dewis wedi'u paratoi ymlaen llaw
				canfod darnau arian o gasgliad cyfyngedig sydd yr un peth â'r darnau arian a ddangosir gan oedolyn	didoli arian yn unol ag un nodwedd, e.e. *lliw, maint neu siâp*
Defnyddio sgiliau mesur	Hyd, pwysau/màs, cynhwysedd	Dewis o blith dwy neu fwy o eitemau [*ADD 36*]	archwilio'r gwahaniaethau rhwng gwrthrychau drwy eu gosod/eu dal ynghyd, eu huno/pentyrru/tynnu oddi wrth ei gilydd/rhoi mewn cynwysyddion	canfod y gwrthrych 'mawr' o blith 2 eitem sy'n debyg fel arall: – lle ceir gwahaniaeth mawr rhyngddynt o ran maint mewn gweithgaredd strwythuredig gan oedolyn	cymharu, yn annibynnol, maint gwrthrychau drwy eu gosod mewn llinell neu eu dal gyda'i gilydd: – canfod yr un 'mawr' o ddau wrthrych a gallu rhoi amryw o wrthrychau mewn trefn yn ôl eu maint
				canfod gwrthrych sydd yr un peth o blith casgliad bach o wrthrychau mewn gweithgaredd strwythuredig gan oedolyn	

© Hawlfraint y Goron 2014   WG21273

Maes Dysgu Datblygiad Mathemategol
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

		Map llwybrau ADD	Camau A	Camau B	Camau C
Llinynnau	**Elfennau**	**Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).**	**Mae dysgwyr yn gallu:**	**Mae dysgwyr yn gallu:**	**Mae dysgwyr yn gallu:**
Defnyddio sgiliau mesur	**Amser**	Cyflawni dwy weithred wahanol yn eu trefn i gael gwobr [*ADD 35*]	dangos ymwybyddiaeth gynyddol o batrymau rhythmig a dechrau gwneud rhai synau ar y cyd ag ystumiau neu wrth bwyntio	addasu'r cyflymder wrth guro dwylo i gyfateb â model (cyflymach neu arafach)	derbyn bod angen aros am weithgaredd a ffafrir yn fwy drwy gyfeirio at y lluniau sy'n cynrychioli eu diwrnod (gan ddefnyddio'r cysyniad o 'wedi gorffen' a 'nesaf')
				rhagweld digwyddiad arferol pan gaiff ei gynrychioli ar ffurf llun/symbol neu wrthrych perthnasol	defnyddio lluniau syml er mwyn deall dilyniant digwyddiadau a gweithgareddau yn ystod eu diwrnod
	Tymheredd				gwerthfawrogi'r gwahaniaeth rhwng poeth ac oer
	Arwynebedd a chyfaint Ongl a safle	**Rhagweld yng nghyd-destun arferion cymdeithasol [*ADD 17*] ❖**	**cwblhau symudiadau syml pan mae cyfarwyddiadau'n cael eu cyfleu gydag ystumiau ac ysgogiad corfforol ❖**	**efelychu symudiadau syml pan maent yn cael eu modelu neu pan mae cyfarwyddiadau'n cael eu cyfleu gydag ystumiau ❖**	**dilyn cyfarwyddiadau un cam ar gyfer symudiadau syml mewn gemau a gweithgareddau chwaraeon ❖**
Defnyddio sgiliau geometreg	**Siâp**				**trin siapiau 2D a 3D a'u cydweddu i'w gilydd ac i'w hamlinelliad, *e.e. mewn didolwr siapiau* ❖**
					defnyddio siapiau 3D adeiladol yn eu chwarae, *e.e. eu stacio neu eu ffitio yn gyfochrog â'i gilydd* ❖
Defnyddio sgiliau data	**Casglu a chofnodi data Cyflwyno a dadansoddi data**	Dewis o blith dwy neu fwy o eitemau [*ADD 36*]	'casglu' a chadw sawl gwrthrych sy'n rhannu nodwedd arbennig a ffafrir, gan roi'r gweddill o'r neilltu	gwahanu gwrthrychau sy'n rhannu nodwedd gyffredin (o'u dewis eu hunain) o gasgliad	gwahanu gwrthrychau sy'n rhannu priodoledd penodedig, e.e. *mawr/bach, crwn*
				paru gwrthrych â gwrthrych sydd yr un fath a llun â llun sydd yr un fath	paru lluniau â gwrthrychau'n gyson (nad ydynt o reidrwydd yn edrych yn union yr un peth)
				paru gwrthrych cyfarwydd iawn â llun clir o wrthrych sydd yr un fath	cyfuno parau cysylltiedig o wrthrychau neu luniau, e.e. *cyllell a fforc,cwpan a soser*

Allwedd: Testun heb ei uwch-oleuo: Datganiad FfLlRh   Sgil a addaswyd ▲   Sgil ADD/camau ABC ❖

© Hawlfraint y Goron 2014

WG21273

Maes Dysgu Datblygiad Mathemategol
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

		Map llwybrau ADD	Camau A	Camau B	Camau C
Llinynnau	**Elfennau**	**Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).**	**Mae dysgwyr yn gallu:**	**Mae dysgwyr yn gallu:**	**Mae dysgwyr yn gallu:**
Defnyddio sgiliau data	**Casglu a chofnodi data Cyflwyno a dadansoddi data**				didoli a rhoi gwrthrychau mewn dilyniant er mwyn cael trefn arnynt a'u defnyddio mewn cyd-destun, ond heb wneud hynny'n gywir bob tro
		Gweithredu'n fwriadol ar amgylchedd pob dydd [*ADD 24*]	cyffwrdd, pwyntio neu rhoi gwrthrych fel 'ateb' mewn gweithgaredd rhifau	trin a thrafod gwrthrychau neu luniau mewn gemau rhif a gweithgareddau syml – bydd lleoliad terfynol yr eitemau'n cofnodi'r datrysiad	cofnodi rhifau drwy baru rhifolion â chyfres o wrthrychau (hyd at **3**) ⮝
	Patrwm		**cadw patrwm clapio/drwm syml – stopio a dechrau pan mae oedolyn yn gwneud. ❖**	**ailadrodd patrwm clapio/drwm sydd yn cynnwys naill ai un neu ddau guriad. ❖**	**copïo patrymau syml yn cynnwys elfennau sydd yn cael eu hailadrodd bob yn ail, *e.e. bloc mawr/bloc bach, neu sefyll/eistedd, neu clapio/stampio*. ❖**

© Hawlfraint y Goron 2014   WG21273